

Doplň vynechaná slova v textu.

Informace o životě našich předků získáváme z dochovaných památek, které nazýváme obecně

Nálezy pozůstatků pravěkých lidí, nástrojů, uměleckých předmětů, keramiky, jako i staré stavby jsou důležitým zdrojem poznání života našich předků. Tyto zdroje informací nazýváme

Druhou skupinu pramenů tvoří

Věda, která se zabývá studiem hmotných pramenů se nazývá

Věda zná ještě druhou skupinu pramenů poznání o naší minulosti. Jsou to prameny

Hmotné prameny se soustřeďují a uchovávají v muzeích. Jaké muzeum jsi naposledy navštívil/a? Co Tě zde nejvíce zaujalo ?

.....
.....
.....
.....

Za pomoci učebnice, slovníku, internetu zjisti význam tvrzení

HISTORIA MAGISTRA VITAE.

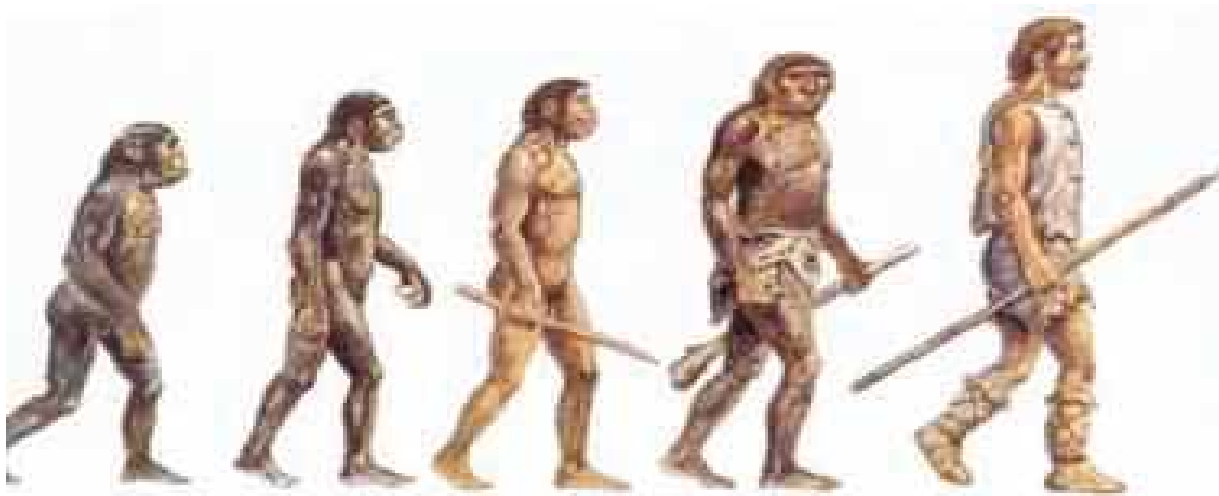


Obr. 3.1 Archeologický výzkum v jeskyni Kůlna

Doplň chybějící slova v textu.

Člověk na své cestě k dnešní podobě prošel následujícími vývojovými změnami:

- vzpřímení a chůze po dvou
- uvolnění horní končetiny, vznik
- zvětšování mozkovny a mozku, a s tím spojený vznik
- vzájemné dorozumívání, vznik
- vznik, diferenciaci a specializaci činností, ovlivňování prostředí



Obr. 3.2

Do jednotlivých rámečků vepiš správné názvy vývojových větví lidského druhu.

Zvětšování mozkovny a mozku, rozvoj vědomí a vznik artikulované řeči spolu úzce souvisí. Je umění řeči spojeno s lidským myšlením a jak? Může člověk přemýšlet, aniž by operoval s pojmy? Pokus se přemýšlet o jakémkoli problému a nepoužívat slova (nejen vyslovená, ale i myšlená), své poznatky se pokus vyjádřit písemně.

.....

.....

.....

Nauka o vývoji člověka se nazývá? (vyber správnou odpověď)

- A) paleografie
- B) homologie
- C) antropologie
- D) archeologie

Spoj, co k sobě patří.

- | | |
|-------------------------|-------------------------|
| 1. člověk rozumný | A) Homo habilis |
| 2. člověk dnešního typu | B) Homo erectus |
| 3. člověk zručný | C) Homo sapiens |
| 4. člověk vzpřímený | D) Homo sapiens sapiens |

Během vývoje člověka došlo na kostře k těmto změnám (podtrhni zeleně všechny pravdivé odpovědi).

- A) změní se tvar pánve
- B) palec se postaví proti ostatním prstům
- C) zaniknou nadočnicové oblouky
- D) změní se tvar páteře
- E) mizí osrstění
- F) zvýrazní se nos a brada

Obr. 3.3

Světově známým autorem maleb rekonstrukcí pravěku je

- A) Zdeněk Burian
- B) Mikoláš Aleš
- C) Alfons Mucha



Pojmenuj předměty na obrázku a napiš, k čemu sloužily.



A

Obr. 3.4



B

Obr. 3.5



C

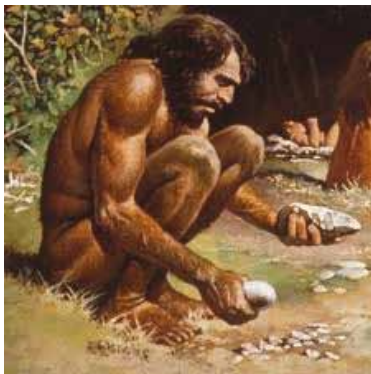
Obr. 3.6

A)

B)

C)

Podle obrázku popiš, jakými činnostmi se zabývali lidé v době pravěké.



Obr. 3.7



Obr. 3.8

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

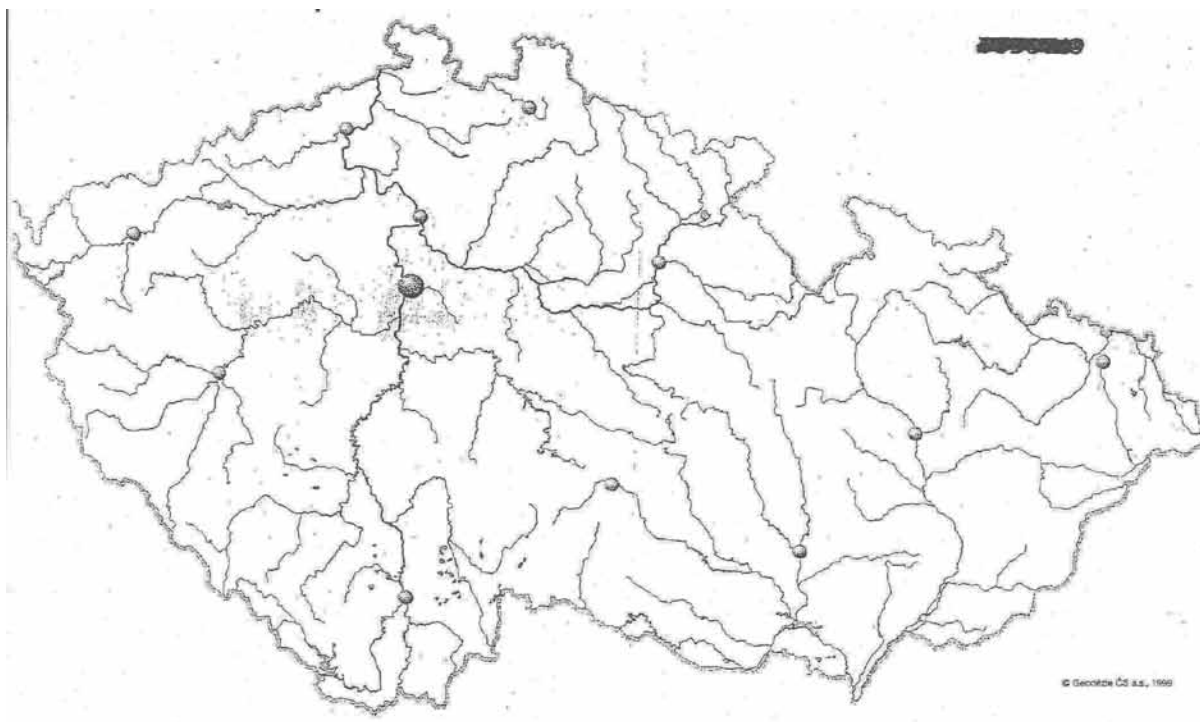
Se kterými materiály nemohl člověk v době pravěké pracovat? Svůj závěr vysvětli.

- A) zlato
- B) dřevo
- C) pazourek
- D) ocel
- E) kosti, rohy zvířat
- F) papír

Která jsou dvě nejvýznamnější naleziště osídlení pravěkých lovců na území Moravy?

Vyber z nabídky, správné odpovědi podtrhni a zakresli jejich polohu do mapy.

Boskovice, Brodek u Prostějova, Předmostí u Přerova, Dolní Lhota, Dolní Věstonice, Znojmo. Obr. 3.9



Nálezem evropského i světového významu byla soška ženy. Víš kde to bylo a jak je všeobecně nazývána?

Pokus se sošku nakreslit.

Doplň vynechaná místa v textu. V určení názvu jeskyní ti dopomohou obrázky pod textem.

NEANDRTÁLEC /Homo neanderthalensis/

Název této vývojové větve rodu homo je odvozen od názvu údolí
nedaleko Düsseldorfu, kde byly kosterní pozůstatky těchto lidí nalezeny. Neandertálci
se objevují v Evropě a Asii před cca lety. Na našem území dokládá
přítomnost neandrtálců zejména archeologický objev z jeskyně Šipka v
severomoravském Štramberku a jeskyni a pravděpodobně i
.....v Moravském krasu.

Obr. 3.10



Obr. 3.11



Na obrázku jsou vyobrazeny možné kamenné nástroje nalezené u obce Malíkov.
Popusť uzdu své fantazii a pokus se určit k čemu mohly sloužit ?

Obr. 3.12



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dole na obrázku je vchod do jeskyně Pekárna, ale zevnitř. Představ si, že jsi se přenesl/a časem o několik desítek tisíc let zpět a sedíš jako člen lovecké tlupy v této jeskyni a hledíš z ní na svět. Pokus se popsat způsob života, hodnoty, zájmy a potřeby tohoto pravěkého lovce.

/Pokud si na tento úkol netroufáš, vezmi si na pomoc knihu Eduarda Štorcha Lovci mamutů./

Obr. 3.13



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

OHEŇ, NEJVĚTŠÍ OBJEV PRAVĚKÉHO ČLOVĚKA

Oheň začal využívat člověk již velmi dávno, sloužil mu jako ochrana před šelmami, poskytoval mu teplo a později ho využíval k úpravě potravy. Nejprve ho však získával náhodně v přírodě /z požáru založeného přírodní silou/ a musel ho stále udržovat. Při velice častém pohybu loveckých skupin však nebylo jednoduché oheň udržovat za pochodu. Člověk se naučil oheň rozdělat za pomoci fyzikálního úkazu, kdy při tření vzniká teplo.

Doplň text.

Oheň příležitostně využívá člověk , nedokáže ho však rozdělat.

Člověk ho již dokáže rozdělat.

Rozhodujícím momentem pro úspěšné rozdělení ohně je získání žhavého uhlíku, kterým zapalujeme troud.

Tření za pomoci lukové vrtačky patří k nejrozšířenější primitivní metodě rozdělování ohně třením dřev. Jak rozdělat oheň za pomoci lukové vrtačky popsal i spisovatel Ernest Thompson Seton ve své knize Dva divoši. Přečti si příslušnou pasáž a pokus se popsat tento postup, nebo ho nakresli.

.....

.....

.....

.....

Rozdělávání ohně plužením. Při plužení se uvolňují žhavé piliny při tření dřevěného kolíku /pluhu/ o stěny drážky v dřevěné podložce. Pohybem pluhu se shrnují na jednoho konce drážky tak dlouho, dokud nedojde k jejich vznícení.



Oheň lze získat i **vykřesáním jisker**. Na obrázku je křesací souprava, která obsahuje křesadlo. V pravěku to byl tzv. ohnivý kámen /pyrit železný/, dnes nám může posloužit i ocílka. Dále je to křesací kámen /odštěpek pazourku/ a troud.

Pokus se popsat, jak s tímto náčiním pravěký člověk rozdělal oheň.

Obr. 3.14

.....

.....

.....

.....

.....

.....